

Idees bàsiques de l’exposició

- Totes les llengües són iguals
- Cada llengua complementa el coneixement del món que tenim les persones. Per això totes són necessàries
- A Catalunya es parlen moltes llengües
- Aquestes llengües ens aporten noves possibilitats de coneixement

Abans d’anar a l’exposició

L’exposició “Les llengües a Catalunya” és un projecte que s’anirà enriquint amb les aportacions dels visitants. Per això, com a preparació a la visita, proposem que cadascú faci l’inventari de les llengües que es parlen al seu entorn. Un cop a l’exposició, pot comprovar si totes les llengües hi són inventariades i, en cas que no sigui així, es pot adreçar a la persona de l’organització que faci la visita guiada o comunicar a l’adreça gela@ub.edu que pot aportar una nova llengua a l’inventari.

Aquest inventari inicial té com a objectiu fer que ens adonem que, realment, el nostre contacte amb la diversitat és molt intens i que la diversitat és un fet general arreu de Catalunya. Les activitats que proposem d’acord amb aquest objectiu són les següents:

- Fer l’inventari de les llengües que parlen els nens de l’aula i buscar informació sobre totes elles
- Proposar una recerca sobre una o algunes de les llengües inventariades (on es parla, estatus, nombre de parlants, etc.)

L’exposició també té com a objectiu mostrar la necessitat de la diversitat i una primera aproximació a aquest nivell pot consistir a investigar els orígens dels noms dels alumnes. És fàcil trobar, en grups de 20-25 alumnes, noms que provenen d’una desena llengües. Per exemple, entre els noms més posats als nadons nascuts a Catalunya durant la dècada dels 90, en trobem de provinents de 15 llengües: Marc/Laura (llatí), David/Marta (hebreu), Jordi/Andrea (grec), Albert/Carla (germànic), Maria (egipci), Laia/Oriol (català), Mireia (occità), Núria/Xavier (basc), Marina (castellà), Ivan/Sònia (rus), Lorena (francès), Kevin (irlandès), Édgar (anglès), Jèssica (escocès), Jènnifer (còrnic). A aquests en podem afegir d’altres actualment també presents a les aules: Èric/Íngrid (noruec), Karima/Munir (àrab), Danilo (hongarès), Amita/Dev (sànskrit), Nasrin (persa), Inti (quítxua), Kenzi (japonès), Pavel (romanès), Naira/Yeray (guantxe), Danuta/Jerzy (polonès). La reflexió que segueix a aquesta descoberta és que, fins i tot per posar-nos nom, podem necessitar llengües que no sabem que existien i, de la mateixa manera, que qualsevol llengua pot proporcionar-nos les coses més insospitades.

Les preguntes que segueixen es poden plantejar després de visitar l’exposició, naturalment amb preparació anterior a la visita, per tal que els alumnes hi busquin les respostes.

- Qui necessita les llengües de signes?
- Quin sentit necessitem per llegir l’alfabet braille?
- On es parla el tagalog?

- On es parla el mandinka?
- De quina llengua ve la paraula *prestatge*?
- De quantes maneres es pot dir 25?
- Què és un càlam?
- Quines llengües s’estudien al Departament de Filologia Romànica?
- Per què l’anglès i l’alemany s’estudien al mateix Departament?
- Quines llengües s’estudien al Departament de Filologia Semítica?

Suggeriments per a la visita

Àmbit 1

Les llengües a Catalunya

En aquest àmbit els alumnes podran sentir moltes llengües diferents que es parlen al nostre país. Cal estar amatents als prejudicis lingüístics i fer-los veure que aquestes llengües són sistemes de comunicació com els nostres i mereixen tot el respecte. Al mapa veuran que els noms de les llengües que hi surten van associats als noms dels informants, que, en aquest cas, representen els “portadors de llengües d’arreu”. L’interactiu d’aquest àmbit no ha estat concebut per a alumnes de primària; tot i això, se’ls pot convidar a “jugar” perquè ben segur que en les preguntes aprendran coses que els interessaran.

Àmbit 2

La mirada diferent

Aquest àmbit pot ser conceptualment difícil per als alumnes de primària i per això recomanem fer atenció als manlleus. L’interactiu és especialment adequat i atractiu per a aquestes edats i aquesta activitat pot ser aprofitada per mostrar la necessitat de la diversitat.

Àmbit 3

Estratègies per a la convivència

En aquest àmbit s’exposen diferents iniciatives que es duen a terme arreu de Catalunya per fer possible la convivència sense renunciar a la diversitat. En l’interactiu trobaran diferents llengües de signes.

Àmbit 4

Les llengües a la Universitat

Tot i que aquest àmbit pot quedar molt allunyat dels interessos dels alumnes de primària, es pot aprofitar per introduir-los en la noció de parentiu lingüístic, demanant, per exemple, quines llengües s’estudien al Departament de Filologia Romànica (francès, italià, romanès, portuguès, gallec), o per què l’anglès i l’alemany s’estudien al mateix Departament.

Després d’anar a l’exposició

- Comentar els “descobriments” que hagin fet als interactius
- Comentar els diferents tipus d’escriptura que es coneixin
- Buscar l’origen de paraules com *barbacoa*, *butaca*, *llanxa*, *raqueta*...
- Comentar les “estratègies per a la convivència”: en coneixen alguna?, en poden proposar alguna?
- Debatre les percepcions de les altres llengües (per què considerem que hi ha llengües “pobres” si totes són iguals?)